

Historia Klubu Łączności LOK – SP8KAF

Historia powstania Klubu sięga pierwszej połowy lat 50-tych ub. wieku kiedy to w roku 1952 został skierowany, przez władze państwowe, do Lublina inż. Edward Kawczyński, przedwojenny krótkofalowiec SP1DC żeby organizować zaplecze energetyczne okręgu wschodniego w postaci utworzenia Zakładów "Elektromontaż", którego następnie przez wiele lat był dyrektorem. Przed przyjazdem do Lublina przebywał na Śląsku jako pełnomocnik Rządu d/s inwentaryzacji energetycznych na ziemiach odzyskanych. Mieszkając w Gliwicach był organizatorem miejscowego Radioklubu LPŻ, gdzie otrzymał znak nasłuchowy SP9-504. Po przyjeździe do Lublina podjął rozmowy z miejscowym kierownictwem Ligi Przyjaciół Żołnierza, proponując utworzenie Radioklubu. Propozycja ta spotkała się z przychylną akceptacją i na jesieni 1953 roku został utworzony Radioklub LPŻ z siedzibą przy ul. Zamojskiej 28 /dawna - M.Buczka /.

Kierownictwo LPŻ natychmiast podjęło starania o wyposażenie klubu w sprzęt łączności. Wynikiem tego klub otrzymał, z demobilu wojskowego, odbiornik radiokomunikacyjny produkcji amerykańskiej BC348R. W niedługim czasie skierowani zostali do pracy w lubelskim ZW LPŻ, kończąc zasadniczą służbę wojskową - klasowi radiotelegrafiści: Stanisław Rak i Michał Bartnik, którzy bardzo szybko, przy pomocy E. Kawczyńskiego, opanowali zasady krótkofalarstwa. Kierownikiem Radioklubu został M. Bartnik, natomiast St. Rak w ZW LPŻ kierował działem łączności. W tym czasie nadszedł wykaz przydziału znaków nasłuchowych dla woj. lubelskiego, które zaczynały się od numeru SP8 - 500. W wyniku tego E. Kawczyński otrzymał znak SP8-506, M. Bartnik SP8-520, St. Rak SP8-521. Następnie wystąpiono do Ministerstwa Łączności o przydział zezwolenia klubowego. I już w kwietniu 1954r. nadeszło zezwolenie klubowe o znaku **SP8KAF**. Międzyczasie władze LPŻ rozpoczęły szeroką akcję informacyjną dotyczącą naboru członków do klubu. Czekając na zezwolenie klubowe E. Kawczyński skonstruował nadajnik z lampą końcową RL12P35 oraz modulator. Tak więc w tym samym dniu jak nadeszło zezwolenie, znak stacji klubowej ukazał się w eterze, ku wielkiemu zaskoczeniu organów monitorujących pracę radiostacji amatorskich. Z uwagi, że była to wówczas jedna z nielicznych

radiostacji amatorskich pracujących z Polski. Cieszyła się olbrzymim powodzeniem w eterze.

Jednocześnie Klub, zgodnie z założeniami organizacyjnymi, musiał podjąć szkolenie radiooperatorów dla potrzeb wojska i gospodarki narodowej. Otrzymał na to pomieszczenie w centrum miasta przy ul. Kapucyńskiej. Pierwszy 162 godz. kurs Łączności Radiowej rozpoczął się 4 października 1954r. i trwał do 11 stycznia 1955r. W kursie wzięło udział 26 osób, w tym 4 kobiety. Kierownikiem kursu był pan A. Zmysłowski, który przed wojną pływał na statkach jako radiooperator m. innymi na m/s Batory. Po wojnie, z nakazem pracy, został skierowany do pracy w Dyrekcji Lubelskiej Poczty i Telegrafu w dziale technicznym, ale pamiętając o jego przeszłości radiooperatorskiej powierzono mu również prowadzenie kursów radiotelegrafistów dla potrzeb wojska i gospodarki narodowej. Należy pamiętać, że wówczas było olbrzymie zapotrzebowanie na tego typu specjalistów, nie tylko w wojsku. Absolwentami tego pierwszego kursu byli m. innymi, późniejsi: SP8LR, SP8MF, SP8TK. Na początku 1955r. kol. E. Kawczyński, M. Bartnik i St. Rak złożyli wnioski, poparte przez LPŻ, dotyczące przyznania zezwoleń indywidualnych i we wrześniu 1955r. nadeszły zezwolenia dla w/w kolegów i tak: E. Kawczyński otrzymał znak wywoławczy SP8CK, M. Bartnik - SP8CP, St. Rak SP8CR. Były to pierwsze zezwolenia indywidualne wydane po wojnie na terenie woj. lubelskiego. Jednocześnie Klub otrzymał nowe, większe, pomieszczenia przy ul. Chopina 12 /róg Okopowej/. Były to już pomieszczenia z salami wykładowymi, gdzie prowadzono kursy. Nastąpił bardzo duży napływ nowych członków. W zasadzie to stacja klubowa, bardzo często, czynna była całą dobę. W pierwszych zawodach telegrafii szybkiej tj. odbiór i nadawanie alfabetem Morse'a. Zorganizowanych przez ZG LPŻ w Warszawie wzięł udział, członek klubu, Eugeniusz Piekarczyk, zajmując drugie miejsce. Przez wiele lat był pracownikiem w ośrodku RTV na Bożym Darze. Kolejne coroczne zawody telegrafii szybkiej, odbywały się w Poznaniu gdzie miał swoją siedzibę COW /Centralny Ośrodek Wyszkozenia/ LPŻ, z zapleczem hotelowym, przy ul. Niezłomnych 1. Znajdowała się tam też radiostacja klubowa SP3KAU. Międzyczasie Klub otrzymał z wojska transponder, na perforowane taśmy, do nadawania alfabetu Morse'a z regulowaną prędkością. Co umożliwiało stałe treningi odbioru szybkościowego Morse'a, pod czujnym okiem Kierownika Klubu kol.SP8CP. Dzięki temu w kadrze LPŻ znaleźli się członkowie klubu, którzy wielokrotnie wyjeżdżali na zawody międzynarodowe KDL /Krajów Demokracji Ludowej/. Znak stacji SP8KAF był słyszany regularnie we wszystkich zawodach krajowych i międzynarodowych, plasując się na czołowych miejscach, nie tylko w klasyfikacji krajowej. W roku 1957 Klub ponownie musiał zmieniać swoją siedzibę przenosząc się na ul. Lipową 5a /dawna Lipowa 3/. Wówczas nastąpiła bardzo duża dostawa radiowego sprzętu demobilowego, nie tylko z wojska, który umożliwił budowę nowego nadajnika klubowego na lampach GU13. Klub otrzymał również demobilową zagłuszarkę dużej mocy, która po przeróbce służyła jako nadajnik klubowy. W tym czasie nadeszły nowe zezwolenia indywidualne dla członków klubu: SP8HU, SP8LR, SP8MF, SP8MG, SP8RY, SP8RZ. Wówczas Kierownikiem Działu Łączności ZW LPŻ został Kazimierz Rokicki SP8HU, oficer rezerw WP. Kolejnymi kierownikami -już Wydziału Łączności LOK byli: SP8ME, SP8BKL, SP8BFE, którzy również byli członkami klubu SP8KAF. Klub w ramach swojej działalności statutowej oprócz kursów krótkofalarskich i radiotelegrafistów, prowadził 250 godz. kursy radiomechaników po których absolwenci znajdowali pracę w punktach serwisowych. Prowadzone były również kursy radiominimum i elektrominimum, organizowane przeważnie w szkołach, które cieszyły się dużą popularnością. Natomiast na zlecenie DOPiT prowadzone były kursy obsługi central telefonicznych.

Ale członkowie klubu nie tylko interesowali się falami krótkimi np. kol. Zbigniew Skorzyński, późniejszy pracownik naukowy UMCS, skonstruował odbiornik TV. Antena umieszczona na budynku Domu Żołnierza umożliwiała odbiór programu telewizji warszawskiej na 1 kanale. Było to duże

wydarzenie o czym pisała prasa lubelska. Młodzi członkowie klubu, a zarazem uczniowie Zespołu Szkół Elektrycznych, będąc również członkami 16-tej Harcerskiej Drużyny Łączności im. Zawiszy Czarnego zwrócili się do Kierownika Klubu pana Michała SP8CP z propozycją pomocy w zorganizowaniu Harcerskiego Klubu Łączności, co się spotkało z pozytywną aprobatą Zarządu Klubu, którego prezesem był wówczas Kazimierz Wojniak SP8MG. Po rozmowach z lubelską KCh ZHP nadano bieg tej sprawie i niebawem został utworzony Klub Łączności ZHP z siedzibą w Internacie Szkół Zawodowych przy ul. Róży Luksemburg. W roku 1958 Klub otrzymał zezwolenie **SP8KHF**, którego operatorami odpowiedzialnymi byli oczywiście członkowie klubu SP8KAF. Była to pierwsza harcerska radiostacja klubowa na lubelszczyźnie. Dla wyjaśnienia, wówczas kluby harcerskie otrzymywały zezwolenia z sufiksem 3 literowym zaczynającym się na litery - **KH**. Dopiero na początku lat 60-tych klubowe stacje harcerskie zaczęły otrzymywać zezwolenia z sufiksem 3 literowym zaczynającym się na literę - **Z**. Pierwszymi harcerzami, tego klubu, którzy otrzymali zezwolenia, po skończeniu 18 lat, byli: SP8AKE (późniejszy SP5BWO) i SP8BFF. Klub SP8KAF prowadził również stałe szkolenia dla obsad operatorskich stacji klubowych LPŻ w powiatach. W roku 1958 pierwsze zezwolenia w powiatach otrzymały Radiokluby LPŻ w Biłgoraju - SP8KDF, Krasnymstawie - SP8KDW oraz przy KW MO w Lublinie - SP8KCP. Następne zezwolenia klubowe ukazały się na początku lat 60-tych. I tak w roku 1961 zezwolenie otrzymał Radioklub w Kraśniku Fabrycznym przy FŁT - SP8KBM, w 1963r. w Zamościu - SP8KEA i w Janowie Lubelskim - SP8KGF.

Pod koniec lat 60-tych ZW LPZ posiadał 17 zezwoleń klubowych na terenie województwa, których operatorzy przeszkoleni zostali w Radioklubie SP8KAF.. Należy również przypomnieć, że zmiana nazwy LPŻ na LOK nastąpiła 12 listopada 1962r. i wówczas Radiokluby zmieniły nazwę na Kluby Łączności LOK. Wielu członków klubu zatrudnionych było jako cywilni radiooperatorzy na wojskowych węzłach łączności MON np. SP8LR, SP8MF, SP8TK, SP8AMI, SP8BJT, SP8BSH, oraz jako radiooperatorzy na węzle łączności radiowej Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych w Lublinie np. SP8BAJ, SP8BJO, SP8EVS, SP8GWT. Byli też radiooperatorami w LOT, PLO, PŻM. Podejmowali prace w Centrum RTV na Bożym Darze. Wielu kolegów zatrudnianych było w serwisach RTV. Tak więc Klub był również kuźnią kadr zawodowych w ówczesnej gospodarce krajowej. W połowie lat 60-tych Klub ponownie zmienił swoją siedzibę. Przenosząc się do pomieszczeń przy ul. Krakowskie Przedmieście 47, gdzie była również siedziba ZW LOK, ZP LOK i ZM LOK w Lublinie. Tutaj Klub mając diametralnie lepsze warunki lokalowe, obok działalności stricte krótkofalarskiej, rozpoczął prowadzić aktywną pracę szkoleniową dla potrzeb wojska jak i dla szerokiego ogółu społeczeństwa. Oprócz prowadzonych, dotychczas, stałych 210 godz. kursów krótkofalarskich łączności radiowej, których młodzi absolwenci w większości byli przejmowaniu przez WKU (Wojskową Komendę Uzupełnień) i kierowani do odbycia zasadniczej służby wojskowej w formacjach łączności. Również na zlecenie WKU, klub rozpoczął prowadzenie szkolenia rezerwistów, w celu potwierdzenia posiadanych przez nich wojskowych klas radiotelegrafisty. Co po zaliczeniu posiadanej klasy. Zwalniało ich od odbycia 3 miesięcznej służby wojskowej, w trakcie której potwierdzał posiadaną klasę. Prowadzone też były odpłatne 420 godz. kursy radiowo - telewizyjne jak i 320 godz. kursy radiomechaników, których wykładawcami byli m.in. inżynierowie z ZURiT (Zakład Usług Radiowych i Telewizyjnych). Bardzo często absolwenci po skończeniu tych kursów zatrudniani byli w serwisach RTV, lub otwierali prywatne usługowe warsztaty RTV, często w odległych miejscowościach, gdzie brakowała takich punktów serwisowych. Ponadto Klub prowadził 48 godz. kursy Obsługi i Konserwacji Urządzeń Łączności co wiązało, się z coraz szerszym wykorzystywaniem radiotelefonów przez instytucje państwowe, na które wówczas PIR dawał pozwolenia pod warunkiem przeszkolenia odpowiedzialnych pracowników danych instytucji w zakresie dozoru technicznego eksploatowanych

radiotelefonów.

Ale działalność klubu nie opierała się tylko na prowadzeniu działalności szkoleniowej na rzecz społeczeństwa. Podstawową działalnością była bieżąca działalność krótkofalarska. Wykładnikiem tego może być fakt, że wg danych statystycznych ZOW PZK w Lublinie na koniec 1967r. na terenie lubelszczyzny aktualnie wydanych było 164 pozwoleń indywidualnych z tego 47 pozwoleń należało do członków klubu SP8KAF. Natomiast przy 22 klubach zarejestrowanych w PZK to 16 należało do LOK, 5 do PZK i 1 do ZHP. Dla przypomnienia to do 1989r. podstawą ubiegania się i posiadania pozwolenia indywidualnego było członkostwo w PZK. Natomiast Klub ubiegający się o pozwolenie musiał być zarejestrowany w PZK.

W nowej rozwijającej się konkurencji sportowej, tj. w Łowach na Lisa (Amatorskiej Radiolokacji Sportowej). Członkowie klubu byli w czołówce krajowej. Uczestnicząc niejednokrotnie w zawodach międzynarodowych. Klasą dla siebie był wówczas kol. Kazio Korzan SP8AVB, zdobywając Mistrzostwo Polski. Również kol. SP8AVB był pierwszym krótkofalowcem na lubelszczyźnie pracując emisją SSB, na skonstruowanym przez siebie sprzęcie. Nie można zapominać o telegrafii szybkiej, gdzie o prymat nie tylko na lubelszczyźnie, ale o prymat w kraju konkurowali koledzy: SP8BAJ, SP8DXO, SP8IOD, SP8JRO. Zaliczając się do ścisłej kadry i reprezentując Polskę w zawodach międzynarodowych. Natomiast w całorocznych zawodach SP-K woj. lubelskie przez trzy lata pod rząd, w klasyfikacji całorocznej, zajmowało pierwsze miejsce. Czego nie małą zasługą była klubowa obsada operatorska SP8KAF. Klasyfikując się każdego miesiąca na czołowym miejscu. Natomiast członkowie klubu zasilali co miesiąc obsady operatorskie klubów w miastach powiatowych. Dużym wydarzeniem była krajowa narada aktywu łącznościowego LOK, która odbyła się w dniach 7-8 grudnia 1969r. W Garnizonowym Klubie Oficerskim (Dom Żołnierza) w Lublinie. Na tej naradzie została podsumowana dotychczasowa działalność klubów i sekcji łączności LOK w minionym 25-ciu leciu Ligi., na terenie kraju. W naradzie uczestniczyli m.in. Minister Łączności E. Kowalczyk oraz Prezes ZG LOK gen. Zb. Szydłowski. Wręczony został puchar przechodni, zdobyty na stałe, przez krótkofalowców lubelskich. W czym nie małą zasługę mieli członkowie klubu SP8KAF. Dokonano również dekoracji medalami zasłużonych działaczy łączności LOK z całego kraju, w tym 4 z klubu SP8KAF. W kularach GKO urządzona była interesująca wystawa urzędów krótkofalarskich oraz pracowała stacja okolicznościowa 3Z8KAF. Przełom lat 60/70 tych zaznaczył się dużą dostawą demobilowego sprzętu radiowego z wojska , co zaowocowało wzrostem aktywności członków klubów LOK-owskich w eterze, w całym województwie. Jednocześnie Klub dużą uwagę przywiązywał do stałej gotowości operatorskiej i sprzętowej na wypadek niesienia pomocy w przypadkach niespodziewanych tzw. "Kłęk Żywiołowych", które każdej wiosny nawiedzały obszary położone wzdłuż biegu rzeki nadgranicznej Bug oraz Wisły. Zabezpieczając co roku całodobową łączność radiową w punktach newralgicznych, obszarów objętych powodzią. Przekazywane były, aktualne meldunki, do zainstalowanych radiostacji w Urzędzie Wojewódzkim jak i Urzędach Powiatowych o zagrożeniach i potrzebie interwencji. Jednocześnie była współpraca z Wojewódzkim i Powiatowymi Zarządami Dróg Publicznych, gdzie również zainstalowane były radiostacje, meldując o aktualnym stanie dróg dojazdowych. Miało to bardzo duże znaczenie, czego efektem były przesyłane podziękowania osobiste od Wojewody jak i często od osób fizycznych, którym dzięki natychmiastowym interwencjom radiowym, ratowano gospodarstwa rolne przed zniszczeniem. Niestety nieoczekiwanie w dniu 5 maja 1975r. zmarł, mając 45 lat, dotychczasowy kierownik klubu Michał SP8CP. Następstwem tego nastąpił chaos organizacyjny, w bieżącej działalności klubu, który dość długo dochodził do stabilnej działalności. W lipcu 1990r. Biuro ZW LOK w tym i klub SP8KAF został przeniesiony do nowo wybudowanej siedziby LOK przy ul. Nałęczowskiej 25. Tam klub otrzymał dużo skromniejsze

pomieszczenia ale to nie przeszkadzało aby znak SP8KAF był i nadal jest jednym z najaktywniejszych klubów woj. lubelskiego w eterze.

Opracował - Jerzy/SP8TK

(w załączeniu – pierwsze klubowe karty QSL)

POLSKA - LUBLIN
SP8KAF

TO RADIO _____
 CONFIRMING OUR _____
 MCS OSO/CONTACT _____
 ON 195 AT GMT _____
 UR ^{FONE} CW SIGS RST _____
 TX _____ WATTS _____
 RX _____ TUBES _____
 ANT _____ MTRS _____
 TNX FER OSO/OSL-PSE OSL VIA
 POLISH OSL BUREAU
 WARSAW 2 P.O. BOX - 320
 73 ES GOOD LUCK

RADIOKLUB
 LPZ

LUBLIN

POLSKA - LUBLIN
SP8KAF

TO RADIO _____
 CONFIRMING OUR _____
 MCS OSO/CONTACT _____
 ON 195 AT GMT _____
 UR ^{FONE} CW SIGS RST _____
 TX _____ WATTS _____
 RX _____ TUBES _____
 ANT _____ MTRS _____
 TNX FER OSO/OSL-PSE OSL VIA
 POLISH OSL BUREAU
 WARSAW 2 P.O. BOX - 320
 73 ES GOOD LUCK

RADIOKLUB

Lublin - Starzysław

POLSKA - LUBLIN
SP8KAF

TO RADIO **G5MN**
 CONFIRMING OUR _____
 MCS OSO/CONTACT _____
 ON **04 95 6** AT **1515** GMT
 UR ^{FONE} CW SIGS RST **79** _____
 TX **30** WATTS _____
 RX **8** TUBES _____
 ANT **50** MTRS _____
 TNX FER OSO/OSL-PSE OSL VIA
 POLISH OSL BUREAU
 WARSAW 2 P.O. BOX - 320
 73 ES GOOD LUCK

LUBLIN - ZAFIRE
 W. ZAMOSCI

OP. *JMS*

POLISH AMATEUR CLUB RADIO STATION
LUBLIN UL. LIPOWA 3'

SP8KAF

To Radio _____ Confirm QSO of 20.10.1958 at 18.15 ^{MEZ} GMT
freq 14 MC/s Ur ^{ant} sigs RS# Oh! 58 Hr Rx super 13 tub.
XMTR 200 Watts Mod G-3 Ant windom 40m
Remarks *Tny for Ihre Postkarte - Dr. M. Günter!* 73's from
ESE/TKS OSL direct or via Bureau Opr. *Hasimir- /SP8MG/*

